

Γενική Ἐκκλησιαστική Ἱστορία Α΄

Ενότητα 8: Γ΄ Οἰκουμενική Σύνοδος (431)

Δρ. Ἰωάννης Ἄντ. Παναγιωτόπουλος

Λέκτορας Γενικῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας

Ἐθνικὸ καὶ Καποδιστριακὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν

Τμῆμα Θεολογίας - Θεολογικὴ Σχολή

Γ' Οίкуμενική Σύνοδος (431)

➤ Ἡ Α΄ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος δὲν διευκρίνησε τὸν τρόπο κατὰ τὸν ὁποῖο ἔγινε ἡ ἔνωση θεοῦ καὶ ἀνθρωπίνου.

➤ **Ἀνόμοιοι:** ὁ Λόγος προσέλαβε μόνο «ἄψυχο σῶμα», ἀναπλήρωσε στὸν ἄνθρωπο τὴν ψυχὴ, γιὰ νὰ ἐξηγήσουν τὰ ἀδιάβλητα πάθη.

➤ ἀπέρριπταν ὄχι μόνο τὴ φυσικὴ θεότητα, ἀλλὰ καὶ τὴν πληρότητα τῆς ἀνθρωπότητος τοῦ Χριστοῦ!

Ἀπολιναρισμός.

Δύο Ἀπολινάριοι

361: Λαοδικείας Ἀπολινάριος (ὁ Μικρός)

- ὑποστηρικτῆς τοῦ Ἀντιοχείας Εὐσταθίου
- ἀντιμετώπισε τὶς θέσεις τῶν Ἀνομοίων (μετὰ τὸ 360)
- ὑποστήριξε τὴν πληρότητα τῆς θείας φύσεως τοῦ Χριστοῦ
πλατωνικὴ ἀποδοχὴ: λογικὴ καὶ ἄλογη ψυχὴ

Φιλοσοφικὲς παραδοχές:

«δύο τέλεια ἐν γενέσθαι οὐ δύναται»

«ἡ ἀποδοχὴ στὸν Χριστὸ δύο πλήρων φύσεων, τῆς θείας καὶ τῆς ἀνθρωπίνης, συνεπαγόταν ἀναγκαστικὰ καὶ τὴν ἀποδοχὴ δύο προσώπων»

Ἀπολινάριος (ὁ Μικρός):

«Ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ κατὰ τὴν ἐνανθρώπιση προσέλαβε μόνο τὸ σῶμα καὶ τὴν ἄλογη ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου, τὴ δὲ θέση τῆς λογικῆς ψυχῆς ἢ τοῦ νοῦ κατέλαβε ὁ θεῖος Λόγος»

Οὐ δύο φύσεις τὸν ἕνα Θεόν, ἀλλὰ μίαν φύσιν τοῦ Θεοῦ Λόγου σεσαρκωμένην καὶ προσκυνουμένην μετὰ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ (Πρὸς Ἰοβιανόν 1).

Ἀντιοχειανὴ Θεολογία & Νεστοριανισμὸς

Διόδωρος Ταρσοῦ (374-394): τόνισε κυρίως τὴν πληρότητα τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως τοῦ Χριστοῦ

- ἡ γενικὴ παραδοχὴ ὅτι φύση καὶ πρόσωπο εἶναι ἀχώριστα, δημιουργοῦσε τὸν κίνδυνο ὄχι μόνο διακρίσεως, ἀλλὰ καὶ χωρισμοῦ ἀκόμη τῶν δύο φύσεων μὲ τὴν παραδοχὴ καὶ δύο προσώπων στὸν Χριστό.
- ἀπέρριπτε τὴν πραγματικὴ γέννηση τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τὴν Μαρία: ἡ Θεοτόκος γέννησε μόνο τὸν ἄνθρωπο Χριστό.
- ἄρνηση τῆς ὑποστατικῆς ἐνώσεως τῶν δύο φύσεων τοῦ Χριστοῦ

Μαθητές τοῦ Διοδώρου Ταρσοῦ:

Κωνσταντινουπόλεως Χρυσόστομος (398-404)

Μοψουεστίας Θεόδωρος (392-428)

Πῶς μπορεῖ νὰ κατανοηθεῖ ἡ ἔνωση τῆς θεότητος καὶ τῆς ἀνθρωπότητος στὸν Χριστό;

- φύση καὶ πρόσωπο εἶναι ἀχώριστα

- κάθε μιὰ ἀπὸ τὶς δύο φύσεις τοῦ Χριστοῦ ἔχει τὸ δικό της πρόσωπο

- μὲ τὴν ἐνοίκηση τοῦ Θεοῦ Λόγου στὸ ἄνθρωπο, ὁ Χριστὸς εἶχε ἓνα πρόσωπο

- συνάφεια: «συγκόλληση» καὶ ὄχι «ἔνωση»

- ἡ ἔνωση δὲν ἦταν φυσικὴ ἀλλὰ ἐξωτερικὴ,

- ἡ ἐνότητα τοῦ προσώπου δὲν ἦταν πραγματικὴ, ἀλλὰ μιὰ φαινομενικὴ ἐνότητα θελήσεως καὶ ἐνεργείας

Κωνσταντινουπόλεως Νεστόριος (428-431)

Θεοδόσιος Β΄, ὁ Μικρός (408-450)

Κωνσταντινουπόλεως Νεστόριος (428-431)

α) συνέδεε ἄμεσα τὴν «ὑπόσταση» μὲ τὴν «οὐσία»

β) προσωπική καὶ ὄχι φυσική ἔνωση στὴν Χριστό : ἔνωση τῶν δύο φυσικῶν προσώπων σὲ ἓνα κοινὸ καὶ μοναδικὸ πρόσωπο

γ) ἡ μετάδοση τῶν ιδιωμάτων τῶν δύο φύσεων δὲν ἦταν ἀπλὴ φαινομενικὴ μετάδοση, ἀλλὰ δὲν ἦταν καὶ φυσική

δ) «συνάφεια»

➤ δὲν δεχόταν τὶς δύο γεννήσεις τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ : ἄρνηση ὅτι ἡ παρθένος Μαρία ἦταν «Θεοτόκος»

Ἀλεξανδρείας Κύριλλος (412-444) σπουδαῖος θεολόγος

«μία φύσις τοῦ Θεοῦ Λόγου σεσαρκωμένη»

Θεολογική αντιπαράθεση στην Κωνσταντινούπολη

Τενέδου Ἀναστάσιος

μετέπειτα Κωνσταντινουπόλεως Πρόκλος

μετέπειτα Δορυλαίου Εὐσέβιος

Κωνσταντινουπόλεως Νεστόριος

«Θεοτόκος»

429: ανταλλαγή ἐπιστολῶν, μέχρι καὶ ὁ Ρώμης
Κελεστίνος (422-432)

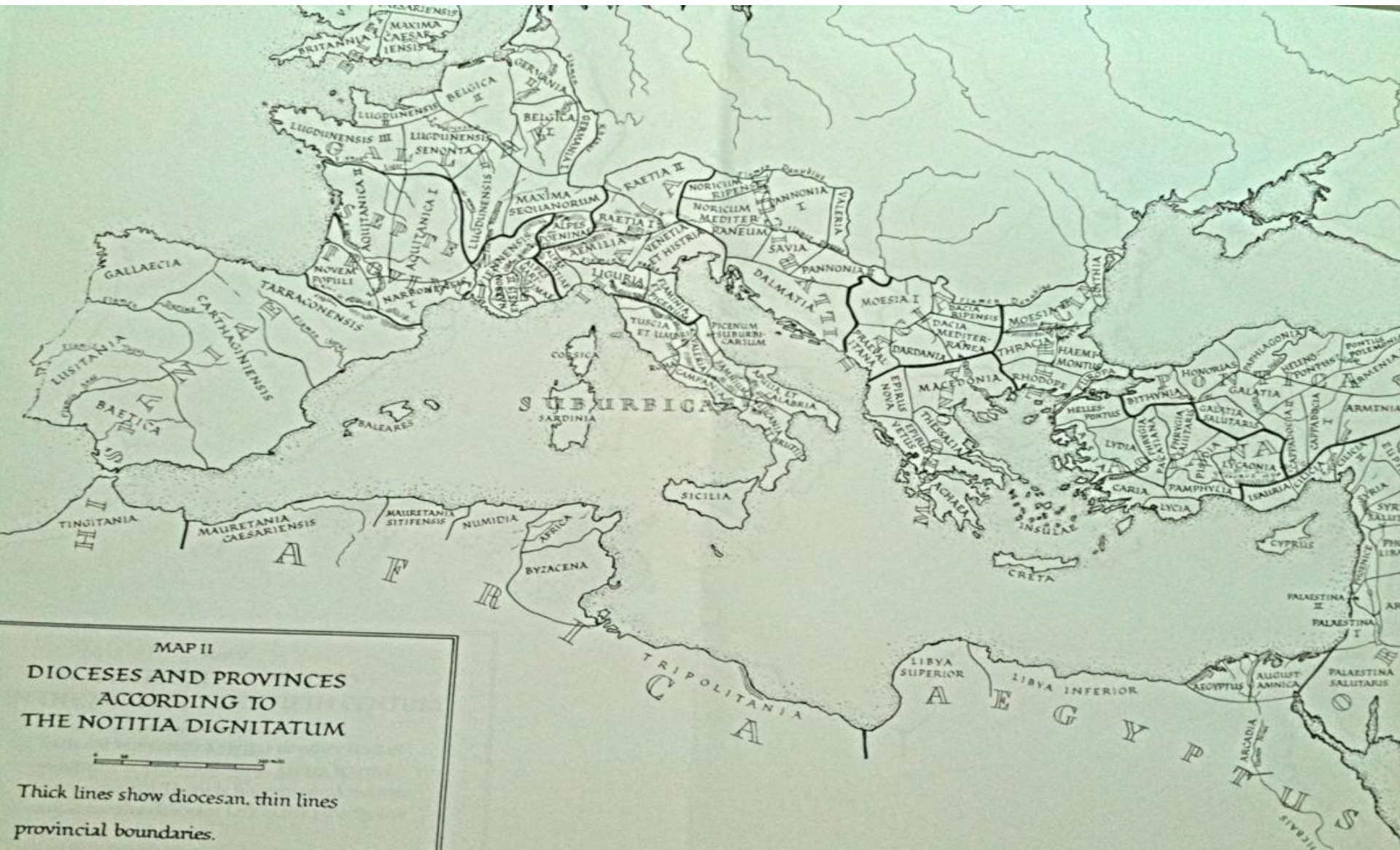
430: καταδίκη τῆς θεολογίας τοῦ Νεστορίου ἀπὸ τῆ
Σύνοδο τῆς Ρώμης

430: Σύνοδος Ἀλεξανδρείας : *Δώδεκα
Ἀναθεματισμοί*

Ἀντιοχείας Ἰωάννης (427-443) : ὑπὲρ τοῦ ὄρου
«Θεοτόκος», ἀλλὰ ἐνστάσεις στὴ θεολογία τοῦ
Κυρίλλου

Εικόνα 1

431: Σύνοδος Ἐφέσου

7 Ἰουνίου 431: ἔναρξη τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνόδου

22 Ἰουνίου 431: ἐπανέναρξη καὶ «ὀλοκλήρωση» τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνόδου

26 Ἰουνίου 431: ἄφιξη τῶν ἀνατολικῶν ἐπισκόπων

10 - 22 Ἰουλίου 431: συνεδρίες μὲ τὴ συμμετοχὴ τῶν ἐκπροσώπων τῆς Δύσης

433: «Ὅρος τῶν Διαλλαγῶν»

Ὁ Ἀντιοχείας Ἰωάννης δέχθηκε:

α) τὴν ἀλεξανδρινὴ ἔρμηνεία τοῦ ὄρου Θεοτόκος

β) τὴν περὶ τῶν δύο γεννήσεων τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ

γ) τὴν κοινοποίησιν τῶν ἰδιωμάτων τῶν δύο φύσεων τοῦ Χριστοῦ

δ) τὸν ἀποκλεισμὸν ἀκραίων ἀντιοχειανῶν θέσεων

Τέλος

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σημειώματα

Σημείωμα Ιστορικού Εκδόσεων Έργου

Το παρόν έργο αποτελεί την έκδοση 1.0.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Εθνικών και Καποδιστριακών Πανεπιστημίων Αθηνών Δρ. Ίωάννης Άντ. Παναγιωτόπουλος. «Γενική Έκκλησιαστική Ιστορία Α΄. Γ΄ Οικουμενική Σύνοδος (431)». Έκδοση: 1.0. Αθήνα 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: eclass.uoa.gr/courses/THEOL112/

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:

Εικόνες/Σχήματα/Διαγράμματα/Φωτογραφίες

Εικόνα 1: Copyrighted

